

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

"1919"

Személy

Helvszám

Szerző:

Cím:

Forrás:

Pszr

(Hely)

1919. 1. 2

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

És Pest?

Pest — sehol sincs ezekben a nagy időkben. Nem láttuk a háboruban, nem láttuk a forradalom alatt, nem látjuk a nemzet nagy katasztrófájában. Értem azt a Pestet, amely öntudatos egységgel cselekedett volna vagy cselekednék. Ha Pest Magyarország mértéke, akkor megérdemeltük rettenetes sorsunkat. Mit csinál ma Pest? Önzést. A bolsevikiektől kezdve a hajnalcsillagra eső arisztokráciáig mindenki a maga önző céljait szolgálja mohón és kapzsin. És mialatt azt hiszi a pesti, hogy csupán a legsajátosabb és legpillanatnyibb élvezeteire kell gondolnia, nem tudja a szerencsétlen, hogy éppen a maga legbiztosabb pusztulását készíti elő kicsinyes önzésével.

Az országot három felől ellenséges megszállás fojtogatja. Nincs szén, nem lesz maholnap világítás, talán víz sem, — tavaszra nincs biztosított élelmezésünk, az anarchia nőttön nő, a családi szemtélyeket léha martalócok dulják, — a pesti legfelyebb a félelem és a bosszúság között idegeskedik, azonban vigyáz, nehogy bármibe belesodródjék, bármibe is cselekvésre kényszerüljön. Szemtelenségnek tartotta és tartja, hogy házaõrségét követeljék, — hogy fiát a köztársaság katonájává neveljék, — hogy a járását ismét rövidebbre szabják, — hogy nem engedik a szilvesztert átdorbézolni, — hogy becsukják a színházakat a mozikat. Haragszik, hogy rettegnie kell a nagy bizonytalanságban: ez váltódik ki belőle, egyéb igazán nem.

Egyik estén egy barátom hívására elmentem egy munkás egyletbe. A nagyterem zsufolásig tele volt. Néma csönd. Előadást tartottak éppen. Csakhamar kiértem, hogy a rend emberi értékeiről beszél egy javakorbéli férfi. Egy óra hosszat beszélt zavartalanul, feszült figyelemmel hallgaták és talán tovább is úgy lett volna, ha az egyik munkás oda nem megy és meg nem sugja neki, hogy elmúlt tíz óra... Elkeveredtem a szétoszló tömegben és megjegyzéseiket lestem. Néhányat megtartottam az emlékezetemben:

— Igen, rend nélkül nincs társadalmi élet.

— A legjobb volna, ha minden szervezett munkás bevonulna egy előre katonának és segitenének az üzemek fentartani, az adót beszedni, és rendet éjjel — nappal biztosítani.

— Hozzá kell látnunk mindnyájunknak. Ha harcoltunk a frontokon hiába, úgy most tartunk rendet magunkért.

— A holnapi előadáson éppen erről fognak beszélni.

— Ne beszéljenek. Adják ki a rendelet a szervezetek útján, hogy ki hol tegye meg a magáét és elvégezzük, — szólal meg valaki harsányan.

— Ugy van, ugy van, — zugják öltözködés közben, — mi már tudjuk, hogy a rend érdekében kell a legtöbbet dolgozni, nem leszünk válogatósak:

Két nappal később egy kaszinóban volt találkán egy tanárral. A pompásan kivilágított,

pazar berendezésű helyiségeken átvonulva megállapítottuk, hogy este kilenc órakor a tizenegy teremben összesen huszonhét ember tanyázott: kártyáztak és kibicéltek. Keverés, játszogatás közben csipősen keserű megjegyzéseket röpitettek felém, az újságíróhoz:

— Miért nem irnak a kaszinók rekvirálása ellen? Mégis csak disznóság, hogy már ebben is bolsevikiznek.

— Hejh, ha Tisza élne, az rendet csinálna!

— De hiszen már nappal sincs biztonságban az ember!

— De hiszen zavartalanul kártyáztok most is! — Kiáltott feljüket a tanár. Fogjatok össze, jelentkeztek rendőröknek és szolgáljátok a polgárság érdekét ti is.

— Ez nem a mi hivatásunk, mi adófizető polgárok vagyunk!

— Még csak az kellene!

— Már te is bolseviki vagy, — persze a professzor ur... ,

Minek folytassam? Butaságokat, henyeségeket hadartak össze mindvégig. Amikor aztán a komornyikok bejelentették, hogy már tíz óra volna, mondják be a mestereket, akkor tört ki csak igazán az ostobául szemérmellen méltatlankodás, még pedig a legotrombább módon.

Hát ez a mai Pest.

Ugy hiszem, hogyha már sehogysem tudtuk elkerülni a megszégyenítő megszállásokat, nem a